

139. Van Dale, de letter V (2)

1. De hemelvaartvakantie was weer zó! Is het u ook opgevallen, dat qua alfabetisering V&W, het ministerie van Verkeer en Waterstaat, in de eVD op een heel andere plaats staat dan in de papieren versie? Het Groene Boekje schrijft trouwens VenW voor. Zal ik jou eens flink vaarwateriseren? Met sirenegeloei werd de aanstaande moeder met embryo met sirenenvorming naar de kliniek gebracht. De Sire is de Stichting Ideële Reclame. In het Bargoens is een beissie een dubbeltje. Vakjargon heet ook vakbargoens. Een vakbroeder is een confrater. De lanciers is een vaak door lansiers gedanste dans. De valenciennes is een soort van Vlaamse klokant. Een masculiene valentijn stuurt op Valentijnsdag (14 februari) aan zijn stil aanbedene een valentijn. De valentiestructuur heet ook wel de lewisstructuur. Een valet de chambre is een kamerdienaar. De valiha, een muziekinstrument, komt uit Madagaskar. De valkenet (falconet) is een licht veldstuk.
2. De valkparkiet is een soort van Australische kaketoë van de papegaaienfamilie. De valpolicella van het jaar(boek) 2008 wordt zeer aanbevolen. Valsgaweg kreeg hij de gewestelijke baan. Sinds het e-valven lijkt iets ad valvas bekendmaken geschiedenis. Waar ligt het Groot Gemeneland van Arkel? Quizvraag: "Wanneer was de Pacificatie van Gent?" En hoeveel is twee derde van dertig? Ik ken hem vanbinnen en vanbuiten.
3. Dat regelde ik vanachter mijn bureau. Dat wist u niet, dat vanadiniet loodchlorovanadaat is?
4. De schoenlapper behoort tot de vanessa's. Met de vang van Prony kun je mechanische arbeid meten. De vanillehauw is de peul van de vanillevrucht. De vanillon is een tropische klimplant.
5. Dat vanitasstilleven herinnerde aan de dood. Vanitas vanitatum et omnia vanitas (ijdelheid der ijdelheden, alles is ijdelheid), althans volgens Prediker. De vatu is de officiële Vanuatuaanse munteenheid.
6. De VARA is de Vereniging van Arbeiders-radioamateurs, een omroep in het publieke bestel. Je moet niet op één kompas varen, tegen mij uitvaren of de haven uit varen. Varicellen zijn waterpokken en varices (dat komt van varix) spataderen.
7. Wil je ook een steile bebop, een varkensborstel? Een schimpnaam voor Prins Hendrik was varkensheintje (wegens de wildezwijnenjacht). Doet u mij maar varkensmedaillon. Zij gingen het vat der Danaïden, het danaïdenvat, vullen.
8. Op het Eerste Vaticaans Concilie (Vaticanum I), het twintigste oecumenische concilie, werd het dogma van de onfeilbaarheid van de paus afgekondigd (als hij ex cathedra sprak). Het VB is het Vlaams Blok (later: Vlaams Belang) en de VBJ zijn de Vlaams Blokjongeren (Vlaams Belangjongeren). Een VCR is een videocassetrecorder (videorecorder). En V.D.M. staat voor verbi divini minister. De VEB ten slotte is de Vereniging van Effectenbezitters en ook de genormeerde valuta-aanduiding van de bolivar. Het vechtkabinet werd het eens over de Vechtklei.
9. De Veda is het heilig boek dat deel uitmaakt van de canon van het hindoeïsme. De veejay, de videojockey, was werkzaam bij de vee-inspectie. Veelduidig heeft als betekenis polysemantisch.
10. Het Gentse veelluik is een polyptiek. Polygynie is veelwivverij. De cranberry (lepeltjesheide) is de Amerikaanse veenbes. Is een voorbeeld van een veendorp Veenhuizen? Uit de Veenstad komen Veense bonen. Deze laatste zin zegt mij niets, u wel? Op internet is er ook niets over te vinden.
11. Betje van Veren (Betje de Veer) is nog een ver familielid van me, net als Klaas Vaak. De Veertigen is een vergadering van veertig personen, bijvoorbeeld de Académie française. Voor sommigen is het een feest om van een veest een donderslag te maken. Het V-effect is het effect van de vervreemding (de term komt van Bertolt Brecht).
12. Mijn plan is (uit)geveegd met de spons van Blanus. Haar veilbieding betrof de veile liefde.
13. De Veiligheidsmuur bevindt zich tussen Palestina en Israël. De Veiligheidsraad is een orgaan van de Verenigde Naties. Had je (de)veine bij de lotto? De veldridder is een ridderzwamachtige paddenstoel. Een

veldroosje is een zonneroosje en een veldschans is een retranchement (redoute). Een veldtjaker is een gewestelijke kramsvogel en virginiatobak is veldtobak.

14. De Achttiendaagse Veldtocht was in 1940, de Tiendaagse Veldtocht in 1831. Velis et remis betekent met de meest mogelijke spoed, net als remis velisque. Veliten waren tirailleurs in de Romeinse en napoleontische legers. Velleïteit is een zekere neiging. In de tijd van de velociraptor waren er nog geen velotypes en velocipedisten op vélocipèdes. De hoed was van velours chiffon.

15. Lust je velouté van witlof? Veloutine is een weefsel met een ketting van grègezijde en een inslag van kamgaren. De Belgische Velt is de Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze. Open uw vena poëtica, uw dichtader!

Rein Leentfaar